

להזרזת נתן

גליון קמ"ג (שנה ג') ♦ פרשת פנחס ♦ חודש תמוז שנת תשפ"ד

תורת נתן

פננים מספר "להורות נתן" על התורה

ממנו קרבנות, דדין שקלים מתרומות הלשכה מתחיל רק מניסן, ואע"ג שכבר נצטוו על

תרומות שקלים למחרת יוכ"פ, כדכתיב בפרשת תרומה (כ"ה ב') ברש"י דג' תרומות אמורות כאן ואחת מהן בקע לגלגלת לקנות מהן קרבנות צבור, ברם משקלים אלו לקחו קרבנות רק מיום א' ניסן ואילך, שאז לקחו מתרומת הלשכה וכפירש"י שבת שם, אבל תמידים של ז' ימי המלואים הקריב משה משל עצמו. נמצא דשניהם אמת, שהקריבו תמיד בימי המלואים, אבל מתרומת הלשכה הקריבו רק לדורות החל מראש חודש ניסן.

תפנית שבת בכ' או ק'

וקיום השבת שני ככשים וכו' (מח, ט). בדעת זקנים לבעלי תוס' ז"ל מפרש תפנית שבת (בתפילת המוסף) מלשון תוכן לבנים, ר"ל שספרת יום ראשון ושני וכו' עד שבת, שהוא שביעי שהקב"ה אוהב שביעית עיי"ש. ומבואר דהגירסא היא תכנת בכ"ף ולא תקנת בקו"ף.

ובספר שולחן ערוך הראי"ז"ל כתב לומר תקנת בקו"ף, ובהגהות מראה כהן שם כתב שבנוסחי הראי"ז"ל ובסידור רש"ש כתב תכנת בכ"ף. והנה סייעתא לנוסח זה מבעלי תוס' כאן.

דיני ירושת הבת יש בזה תרתי גם טעם שקלי וגם חוק

והיתה לפני ישיאל להקמת משפט וכו' (פז, יא). לכאורה הוא תרתי דסתר, דמשפט היינו שכלי וחוק הוא בלי טעם. אולם דיני ירושת הבת יש בהם תרתי, שכלי וחוק, דהא דבת אינה ירושת הטעם שלא יעבור ירושת האם למשפחת בעלה שהוא ממשפחה אחרת, והוא שכלי, ומי"מ יש בו חק דאף כשהבת לא נישאת לאיש ואינה ראויה להנשא אעפ"כ לא תירש.

האם בז' ימי המלואים הקריבו קרבן תמיד

את הקבש אחד תעשה בכפר (כח, ד). פירש"י אע"פ שכבר נאמר בפ' ואתה תצוה (שמות כ"ט) וזה אשר תעשה, היא היתה אזהרה לימי המלואים וכאן צוה לדורות. ומבואר דגם בימי המלואים הקריבו קרבן תמיד.

ויש לתמוה מרש"י שבת (צ"ט), אותו יום נטל עשר עטרות וכו' ראשון לעבודה, פירש"י ראשון לסדר עבודת צבור תמידים ושאר קרבנות של תרומת הלשכה עיי"ש. הרי דבז' ימי המלואים לא הקריבו תמיד.

אך נראה דודאי הקריבו תמיד אף בימי המלואים, אבל לא מתרומת הלשכה, כי אז עדיין לא היו שקלים שמקריבין

שיח מזהר"ן

פננים מספר "שיחות מלוא מלכה"

הגה"ק רבי שמואל שאמון הכהן זי"ע בעמח"ס כוס ישועות - מוהרש"ן י"ח תמוז

רבינו מהרש"ן זי"ע היה זקינו של רבינו החתם סופר זי"ע, והח"ס מזכירו כמה פעמים בספריו "מורי זקני מהרש"ן" [הרבינים המסכימים על הספר כוס ישועות כשנדפס בפעם השניה, כותבים בחשיבותו של מהרש"ן שגדול האחרונים החתם סופר היה מצאצאיו]. הרה"ק רבי העניך הכהן מאלכסנדר זי"ע היה נכד בן אחר בן ממהרש"ן.

רבינו מהרש"ן כתב בהקדמה, שבימיו פרצה שריפה גדולה בפרנקפורט דמיין ודלקה במשך כ"ד שעות ואת רוב בתי העיר כילתה הדליקה [כנראה היה זה בזמן שרב העיר היה הגה"ק רבי נפתלי זי"ע שבימיו פרצה שריפה גדולה מביתו, ורח"ל בשריפה זו נשרפו הרבה מבתי העיר, וגויי המקום העלילו עליו שהיות והוא מקובל גדול, מסתמא השתמש בשמות הקודש והיה לו טעות בשמות, ובמקום להוריד לעולם שר של מים טעה והוריד שר של אש, ומכח זה נגרמה פריצת השריפה, והיה מוכרח לברוח מהעיר מפני אגירת המלכות], וביתו של מהרש"ן ג"כ נשרף, ובדרך נס נכנסו גויים לביתו והצילו רק את חיבוריו שהיו עדיין בכתב יד. כנראה יש לענין שייכות למה שאמרו חז"ל (סנהדרין לה:) שהקב"ה הראה לאדם הראשון דור דור ודורשיו דור דור וספריו, ובספרים מובא בבבית גנזיו של הקב"ה וכתב כמה ספרים צריכים להיות בעוה"ז, וכנראה שספר זה היה מוכן למעלה.

שמעתי פעם שרבינו החתם סופר זי"ע בעת שלמד בישיבה עם תלמידיו מס' בבא קמא אירעו הרבה הזיקות ושריפות בעיר, והפסיק ללמוד מסכתא זו. וכנראה שלימודו של החת"ס השפיע על המציאות, ובעת שלמד סדר נזיקין הזיק הדבר לאנשי העיר. וסייעתא לדבר דהנה בדרך כלל החת"ס כשלמד עם בני הישיבה איזה מסכתא, למד את כל המסכתא, וכתב חידושים על כל המסכתא, וזאת מס' בבא קמא שכתב חידושים רק עד דף ז' [הגם שנדפסו חידושים מהחת"ס על כל המסכתא, מי"מ חידושים אלו הם רק ליקוטים, ואין הם חידושים שחידש על כל סדר המסכתא בשעת הלימוד בישיבה] ומה לכאורה ראייה למעשה הנ"ל שהפסיק את לימוד מסכתא בבא קמא באמצע, משום שהחת"ס למד תורה לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, ע"כ השפיע ההלכה למעשה ונעשו הזיקות. ויתכן שגם אצל זקינו מהרש"ן שספק באותה תקופה בחידושו על סדר נזיקין כנ"ל, וע"כ נגרמה פריצת השריפה, שהשפיע על המציאות. וגם נהג החת"ס ז"ל שקודם שהתחיל ללמוד מסכת חולין עם בני הישיבה גזר תענית יום אחד.

עוד כותב שם בהקדמה, שאינו לוקח משום גדול בתורה הסכמה על ספרו, משום שהוא אינו כותב בספר פסקי הלכות ופסקי דינים הלכה למעשה, אלא פירושים על הש"ס גפ"ת, וכמו שמצינו אצל מאור הגולה רש"י שהוא אינו פוסק רק מפרש, וע"כ הוא אינו נוטל הסכמות. והנה שרש"י כוס ישועות מיוסד ע"ד הפשט, ובקדמתו "אגלי טל להגה"ק האבני נזר זי"ע כותב, שחותרו הרה"ק מוקאצק זי"ע שהיה מקור החכמה והתבונה, לימד אותו דרכי לימוד, ואמר לו שלמד ספר פשט ענין ספר מהרש"א מהרש"ן זי"ע. וכנראה שמהרש"ן הלך בעקבות הגה"ק מהרש"א זי"ע בדרך לימודו, וכבר הורנו לעיל שלא נתן שם מיוחד לספרו כמו שנהג המהרש"א.

הזכרנו לעיל שרש"י הוא מפרש ואינו פוסק [ענין בית יוסף או"ח (ס"י) וס' ד מלאכי (מכיל רש"י ותוס' א"ב) וזכמ"ל], ובאמת ענין זה צריך ביאור, שהרי הבית יוסף בכל מקום שמוציא פסק להלכה מביא קודם הגמ' ופירש"י בגמ' ומלבד זאת הרי רש"י כתב ס' הפרדס שהוא פסקי הלכות. אמנם

דבר בעתו

להצטער על חורבן הבית - ולהתרחק מערבי שירה' שזה נגד ההלכה

כיום שיש שמתאספים ומתכנסים לשמוע "ערבי שירה", אף שמכניסים בתוכם קדושה וחסידות, מכל מקום דברים כאלו לא היו מימות עולם שאנשים יתאספו בשביל כלום רק לשמוע משהו מזמר ומשורר. ובוודאי שמצוה לזמר להש"ת בסעודות מצוה ברית מילה ופדין הבן ובשבת ויו"ט, אבל להתאסף בסתם יום של חול לשמוע שירים ואפילו שירים המורכבים מפסוקים, דברים אלו מביאים רק מנשלות שונים בגדי הצניעות שחוק וקלות ראש, ושומר נפשו ירחק מהם. ובהיותנו בזה יש לעורר על מה שנפדץ כיום שמשמיעים שירים מכלים המיוחדים לכן, ומזמרים פסוקים ונוסחאות של תפילות, אשר לכאורה יש בו משום בנין עשאוני ככינוי (סנהדרין קא). ולכאורה היה מקום לומר דלא מצונו איסורא דבנין עשאוני ככינוי אלא כשמשמיע מצוה ברית מילה ופדין הבן ובשבת ויו"ט, ברם הלכה כב"ר מבואר בשו"ע או"ח (ס"ה תקס"ג) "וכן גזרו שלא לנגן בכלי שיר וכל מיני כלי זמר וכל משמיעי קול של שיר לשמח בהם ואסור לשומעם מפני החורבן ואפילו שיר בפה על היין אסורה". ומבואר דעת המחבר שהוא דעת הרמב"ם דאסור לשמוע שיר מכל משמיעי שיר ואף שלא על היין ואף שלא בדרך רגילות.

הישגה משה כתב שהחזרה מולבלין זי"ע שמע מוגה"ק הרבי ר' שמעלקא מניקלשבורג זי"ע משל למה הדבר דומה, למלך גדול שנשבה בידי שונאיו, ובדרך כשלקחו אותו לשביה, נכנסו השונאים לאכול אצל אחד מאוהביו של המלך, ומיד כשנכנסו הכיר האוהב את המלך, והנה מצד אחד הצטער מאד שלוקחים את מלכו לשביה, ומאידיך גיסא שמה מאד שנפלה לידו וזאת גדולה כזו לארח את המלך. והנה הנמשל הוא, כשהחריבו את בית המקדש לקחו כביכול את המלך לשביה, והקב"ה יושב כיום אצל בני ישראל בגלות, כמו שאמרו חז"ל (ברכות א) מיום שחרב בית המקדש אין לו להקב"ה בעולמו אלא ארבע אמות של הלכה בלבד, והכוונה כמו שאמרו חז"ל (תענית כ) ביום חתונת זה מתן תורה ובוים שמחת לבו זה בנין בית המקדש שיבנה במהרה בימינו, שהקשר בין ישראל לאבינו שבשמים הוא כהתן וכלה, והנה הלכה פסוקה היא שהבעל צריך לתת מדור לאשתו, והרמב"ם כותב שהדירה צריכה להיות לכל הפחות ארבע אמות, ובית המקדש היה בית חתנות שהכין הקב"ה לבני ישראל, ואחרי חורבן בית המקדש ארבע אמות אלו כבר אינם, אבל הארבע אמות של הלכה משלימים אותה ארבע אמות של בית המקדש, וזהו כוונת חז"ל שמיים שחרב בית המקדש אין לו להקב"ה בעולמו אלא ארבע אמות של הלכה בלבד, כי ארבע אמות שהיו לו להקב"ה בבית המקדש שהיה בית חתנות בין ישראל לאבינו שבשמים כבר אינם, ורק ארבע אמות של הלכה שבני ישראל עוסקים בתורה יכולים להשלים את ארבע אמות הללו עכ"ל.

והנה אע"פ שדברים אלו הם מדריגות גבוהות להיות "צהלתו בפניו ואלו בלב" וכדומה, מכל מקום בוודאי שצריך להיות ניכר על פני כל אחד ואחד שימים אלו הם ימי בין המצרים. ובמיוחד

והנה אפשר ללמד זכות שלא למחות בזה להמוני העם, ממה שכתב רבינו החתם סופר בתשובה שבס' אגרות סופרים (תבי החת"ס י"ג) ע"ד שאסר בקהל קדשו לשחק בשחוק קוויטליך, ומתוך הבלטה באו לידי מחלוקת ולשון הרע, וכתב שישאל בני נביאים הם וקדמוניתו הנהיגו כן להעסיקם בכגון זה כדי שלא יבואו לידי קטטה והשחתה וכו' לכן לא נראה לאסור, ובשגם שיומשך מזה נזק לאחרינא לישנא תליתאי ההורג שלשה וכו', אמנם ללומדי תורה אשר להם כח לעסוק בתורת ה' לא מצאתי תקנה בכל מה שכתבתי וכו' עכ"ל. והנה כיום נשמעים בראש חוצות שיר של תיפלות מבעלי הראדיו השפלים אשר כל מגמתם להפיץ ארס של זוהמא בלבנות שומעיהם, ולרבים נעמי הארץ ונשים קשה לעמוד בניסיון שלא לשומעם, ולכן מוטב שישמעו שירים המיוסדים על פסוקים, כדי למונעם מאיסורא ורוב לשמוע קול זמר סטרא דמסאבותא, ועל דרך שהתיר החת"ס שחוק הקוויטליך כדי למונעם מהמוני העם להכשל מאיסורים המורים.

והנה אף שאמרנו קצת לימוד זכות שלא למחות להמוניים, היינו

יתומה שנתגדלה בבית אפרופוס מי קודם להיות שושבינה להכניסה לחופה אחיה הגדול או האפרופוס

וְשֵׁם בַת אֲשֶׁר שָׁחָ (כו, מז). וכתבו בעלי התוס' ויש לתמוה מהו ושם, וגם על התרגום יש לתמוה שתיגרם ושם בת אתה אשר סרה, משמע שלא היתה בת אשר אלא בת אשתו וגידלה אשר ולכן נקראת על שמו, וזהו שם שלא היה לו לאשר עליה אלא השם בלבד, אבל בתו לא היתה עכ"ד. וכ"כ החזקוני. וכע"ז כתב הרמב"ן ז"ל. והיינו כמו שאמרו חז"ל (מגילה ג). כל המגדל יתום ויתומה בתוך ביתו מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו. [ובספר מיני תרגומא להגר' ישעיה פיק ז"ל העיר, שבתרגום שלנו כתוב ושם בת אשר שרה, ולא כתב בת אתה]. ומכאן משמע, שאם גידלו בתוך ביתו וקרא בנו ובתו ממש, שהרי הפסוק קרא את שרה בת אשר ואשר שלא היתה בתו.

ובספר פסקים ותקנות להגרע"א ז"ל כתב הגר' זאבל אגור ז"ל (שם עמוד נ"ט), ביתומה שנתגדלה בבית אפרופוס, ועכשיו שנישאת רוצה האפרופוס להיות שושבינה להכניסה לחופה כי הוא גדלתו בביתו, ואחי הכלה אומר

ושוב ראיתי בשו"ת זקני חתם סופר ז"ל (או"ח סי' קס"ד), שנשאל במי שגידל יתום בתוך ביתו ומת, והיתום רוצה לומר קדיש עבורו, ולא הניחוהו אבלים אחרים, וכתב דאע"ג שהמגדל יתום מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו, וברמ"א חו"מ (סוס"י מ"ב) הביא מהגהות מיימוני דקורא לו בנו סתם, ומקרא מלא דיבר הכתוב סרה בת אשר והיא לא היתה בת אשר והיתה בת אשתו ולא בתו אלא שגדלה כמו בת וכמו שכתב הרמב"ן הנ"ל, מכל מקום היתום אינו במצות עשה לכבדו כמבואר להדיא בסוטה (מט.) ברש"י שם ד"ה איטפל ביה עיי"ש. וגם בתשובת הגאון ר' זאבל אגור הנ"ל העיר מהר"ך דסוטה עיי"ש. ולא העיר ממדרש שמות הנ"ל שמופרש שהיתום חייב בכבוד מגדלו יותר מבכבוד אביו ואמו. ונראה לכאורה דש"ס דסוטה חולק על המדרש הנ"ל. ושוב ראיתי בספר שדה חמד (אסיפת דינים מערכת אבולת סי' קנ"ו) שהעיר על החת"ס מדברי מדרש שמות הנ"ל, וכתב דאולי אין כנות המדרש לומר שחייב מן הדין אלא דמדרך האנושיות קאמר דחייב, דכן דרך העולם לאהוב ולכבד למי שמקבל טובה ממנו עיי"ש.

(להורות נתן - בפרשתנו)

המשך "שיח מוהר"ן"

הכוונה בדבר היא, דמפירוש רש"י גופא אי אפשר לפסוק הלכות, משום שרש"י מפרש במשנה את ההוא אמינא של הגמרא — וכמו שכתב התוס' יו"ט — בכדי שיבינו את קושיות הגמ' על המשנה, שאם ידעו כבר במשנה את מסקנת הגמ', שוב לא יבינו את קושיות הגמ'. וכמו כן הרבה פעמים מפרש רש"י את הגמ' אליבא דסוגיא שעומד בה, אע"פ שבסוגיא אחרת מפרש אחרת, וע"כ אי אפשר לפסוק הלכות מפירושי בסוגיא זו, דשמא קיימא לן כסוגיא האחרת. אבל במקום שרש"י כותב איזה פסק ונשאר בזה, בוודאי הלכה פסוקה היא.

מעשה פלא מספרים מרבינו החתם סופר ז"ע שבילדותו דרש בביהמ"ד באיזה סוגיא, ובתוך דבריו הקשה קושיא על דברי זקינו מהרשש"ך, ואביו רבי שמואל שהיה ת"ח היה לו קפידא שינוקא כמותו מפרץ את דברי זקינו הגדול, וסטר לו על לחיו, והגה"ק רבי נתן אדלר ז"ע בראותו זאת, צוה להחת"ס שלא ידבר יותר עם אביו, ולקחו אליו לביתו. וכנראה שרבי נתן אדלר חשש שמא דבר זה יזיק לחשק לימוד של הנער, וידע ברוח קודשו מה עתיד לגדול ולצמוח מינוקא זה. מעשה פלא הוא זה וקשה להבינו, אך כך מספרים העולם. [עיי' ס' חוט המשולש עמוד כ"ב].

ונביא כאן פירוש נפלא מרבינו מהרשש"ך, שהוא כתב בהקדמה לפרש דברי המשנה (עוקצין פ"ג מ"ב) עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק שלש מאות ועשרה עולמות שנאמר (משלי ה,

כא) להנחיל לאוהבי יש ואוצרותיהם אמלא. ופירש הרע"ב יש בגימטריא הכי הוי שלש מאות ועשרה. ויש לדקדק דאם הנחילו לאוהבי יש היינו ש"י עולמות, אי"כ מה שייך עוד ואוצרותיהם אמלא הרי כבר קיבלו שכרם משלם. ומתרץ, דהנה בס' מגלה עמוקות ביאר הענין של ש"י עולמות, דהנה ישנם תרי"ג מצוות דאורייתא, ועליהם מתוספות שבע מצוות דרבנן, ויחדיו המה מנין כתר, נמצא דמנין המצוות הוא כתר"ר, ומחצית מנין כתר"ר הוא ש"י עכ"ד המגלה עמוקות. ומקשים המפרשים אי"כ למה מקבל הצדיק רק ש"י עולמות והוא מחצית מנין כתר"ר, ולא כתר"ר עולמות. ומתרצים המפרשים בשם ס' תורת חיים הקדמון, דזה משום שאשתו של הצדיק עוזרת לו ומסייעתו בעבודת הקודש [כדאינא בברכות (ה) נשים במאי קזכיין וכיו' ובאתנוי גברייהו בי רבנן ונטרין לגברייהו עד דאתו מובי רבנן עיי"ש], וע"כ הצדיק עצמו מקבל ש"י עולמות ואשתו ג"כ מקבלת ש"י עולמות עכ"ד. והנה בגמ' ברכות (פא) אמרו דאשה נקראת אוצר. והשאלה יעלה פירוש הענין באופן כפתור ופרת, עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק שלש מאות ועשרה עולמות שנאמר להנחיל לאוהבי יש היינו כמנין ש"י עולמות, אמנם קשה היכן המחצית השניה של ש"י עולמות נוספים כמנין כתר"ר, ע"ז תירץ ואוצרותיהם אמלא שהמחצית השניה נותנים לאשה הנקראת אוצר עכ"ד. והוא פירוש יקר ונפלא.

(מוצש"ק מברכין מנחם אב שנת תשס"א)

יפה נדרשת

פנחס זה אליהו שהי לעולם - אי"כ הרוצח בשגגה לא יכול היה לצאת לעולם מעיר מקלט

פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרָן הַכֹּהֵן וְגו' (כה, יא).

על דבר קושייתך, אהא דאינא במשנה מכות (יא, א) רבי יהודה אומר אף משיח מלחמה מחזיר את הרוצח מעיר מקלט במיתתו, ובגמרא שם (ב, א) איבעיא להו במיתת כולם הוא חוזר או דילמא במיתת אחד מהן, וקשה דאין סלקא אדעתין דאינו חוזר אלא במיתת כולם, הא מבואר ברש"י (פ' סוטה ל"א ו) שפנחס היה כהן משיח, והוא מש"ס סוטה (מג, א), וידוע המדרש דפנחס זה אליהו שלא מת, ולפי זה יוצא דשום רוצח אינו יכול לצאת מעיר מקלט, דהא פנחס שהוא אליהו אינו מת לעולם, וכיון שאינו יוצא אלא במיתת כולם ופנחס שהוא משיח מלחמה אינו מת, אי"כ ליכא מציאות שהרוצח יצא מעיר מקלט, והוא קושיא מושכלת.

(א) ולכאורה יש לתרץ על פי מה שכתב רש"י בבא מציעא (קד) ד"ה לאו כהן מר "דאיכא למאן דאמר דאליהו הוא פנחס", ומלשון זה שפנחס דלאו הכל מודים דפנחס זה אליהו אלא דאיכא למאן דאמר דסבירא ליה כן. ועיין תוס' ב"מ שם ד"ה מהו בשם מדרש רבה (פ' יוצא פ"א, ט) דאליהו משל בנימין

(חלק ששי סי' צ"ח) כי מעולם לא עלה אליהו בגופו למעלה מי"ד טפחים, אך נפרדה נשמתו מגופו שם, והנשמה עלה ומשמש למעלה בין מלאכי השרת, וגופו נתדקדק ושורה בגן עדן התחתון בעולם הזה, וביום הברורה מתלשב נשמתו בגוף הקדוש הלז, ואז הוא ככל אדם מחכמי ישראל ונביאי ישראל, והוא מוסמך מרבו אחיה השילוני, או ממשו רבינו ע"ה אם הוא פנחס, ואז יש לו דין ככל בני ישראל, וכן ככל פעם שמתגלה ומתארה בעולם הזה מלוכש בגופו הוה רבי מוגדולי חכמי ישראל, אך כשמתגלה בנשמתו כמו ביום המילה אז אינו מחוייב במצוות במתים חפשי כתיב, וכשראוהו רבה בר בר תנה בבית הקברות של גוים לאמר לו לאו כהן מר (וכש"ס בבא מציעא ק"ד: ת"ל), אז נתגלה בלבוש גופו, דאנשמה בלא גוף לא שייך לשאול לאו כהן מר עיין שם. והנה ודאי דלאו כל אדם זוכה לראות אליהו הנביא בגופו, ומצינו באמוראי שנתגלה להם אליהו בערב יום כפורים. וא"כ לגבי הרוצח לא שייך לומר שאינו כדאי שיהיה לפני כהן גדול דהיינו פנחס שהוא אליהו, דאחר שעלה בסערה השמימה אין הרוצח זוכה לראותו ויוצא מעיר מקלט. ויש להאריך עוד.

(שו"ת להורות נתן - חלק טו סימן קסד)

אין יד ישראל תקיפה למונעם מחילול שבת כי עבדים משלו בנו, מכל מקום מי התיר שלא למחות בידם עכ"פ ע"י שנבדלים מהם, והלא המחטא לאדם קשה לו מן ההורגו (רש"י כי תצא כג, ט), ומי אשר יתחבר להורג נפשות, והשפלים השולטים שם הם אבי אבות דמסאבותא להסית ולהדיח עם ה' מדרכי ה', וחלילה לירא שמים להיות עמהם שום מגע ומשא, ואף עם אלו שפושטים טלפיהם כשמוי תורה. ושומר נפשו ירחק מהם.

(מוצש"ק מברכין אב שנת תשמ"ז)

מתוך צוואת רבינו זצוק"ל

ה' י"ג אלול תש"ס

"וכל מי שיעזור להדפסת הספרים תהא לו לזכות גדולה בזה ובבא"

ה' י"ג אלול תש"ס

"וכל מי שיתן מומן להדפסת הספרים

אדיה לו למילין יושר בעוה"ה הכל לפי רצון הבורא"

ניתן לקיים צוואתו הק' ולהשתתף בהדפסת הספרים ולזכות "למילין יושר" ולי"זכות גדולה בזה ובבא" וכלשון

רבינו הגה"ק זיע"א בצוואתו הק'

על ידי עמדות "נדרים פלוס" - "מכון להורות נתן"

י"ל על ידי
'מכון להורות נתן' להוצאת והפצת
כתבי רבינו בעל 'להורות נתן' זיע"א -
לקבלת העלון במייל וכן להערות
והצעות - נא לפנות לאימייל
mln0527157594@gmail.com

